

PROGRAM REKONSTRUKCIJE LP ZA LETO 1975 PRED REALIZACIJO

NAKUP NOVIH STROJEV BO STAL 2,8 MILIJARDE DINARJEV

Med specializirano mednarodno grafično razstavo INTERGRAFIKA v Zagrebu v mesecu marcu so se predstavniki naše delovne organizacije dogovorili o dobavah investicijske opreme, predvidene za delno rekonstrukcijo in modernizacijo tiskarne v letu 1975.

Po dolgotrajnih predpripravah, posvetovanjih in ogledih se je tehnično vodstvo odločilo za nabavo najnujnejše sodobne opreme, s katero bo mogoče ne samo zamenjati nekatere dotrajane stroje in opremo, ampak vpeljati hkrati tudi sodobnejši in racionalnejši delovni proces.

S predstavniki inozemskih firm, proizvajalcev tiskarskih strojev in opreme smo na zagrebškem sejmu zato podpisali pogodbe za dobavo vseh tistih strojev in opreme, za katere smo se odločili. Dobave bodo sledile vse od aprila do zaključno septembra letos. Za vso investicijsko opremo, ki jo bodo dobavili inozemski proizvajalci iz Zahodne Nemčije, Švice, Švedske in Avstrije, smo se dogovorili za inozemski kredit z deviznim odplatom čilom v 5 in pol letih, hkrati pa nam je banka odobrila tudi ustrezno dinarsko kreditno jamstvo.

S tem je dokončno odločeno, katere stroje in opremo bomo nabavili letos in kakšna bo višina te investicijske naložbe. Kupili smo:

1. Kompletno opremo za fotostavljanje sistema VIP iz Zahodne Nemčije, ki bo pri stavljanju časopisnega besedila postopoma zamenjala sedanji sistem IBM. Sklepnjena je kupoprodajna pogodba za 600.000 DM z dodatno tastrsko opremo GSA za 690.000 avstrijskih šilingov.

2. Za obnovo linotype strojne stavnice so kupljeni stavni stroj „Quadrigo“, stavni stroj „Europa“ z matričniki in matricami sistema „Linotype“ za 336 000 DM in stroj za odtiskovanje strojnega stavka „Triumph“ za 14 400 DM.

3. Za ročno stavnico je zaključena dobava odtiskovalne preše FAG Contral 525 MRS za precizno odtiskovanje tipografskih sestavkov za 47 500 švicarskih frankov.

4. Za knjigotiskarsko strojnico smo kupili kot zamenjavo za stare stroje tri „Original Heidelberg Zylinder Automat“ tiskalne stroje, modela SB, formata 64 x 90 s priborom in „Original Heidelberg Zylinder Automat“, tiskalni stroj modela SB 6 formata 35 x 50 s priborom, skupno za 427 000 DM.

5. Obrat offset tiska se poveča za 2 dvobarvna ofsetna tiskalna stroja „SOLNA 240“, formata 70 x 100 s priborom za 840 000 švedskih kron, dodatno k temu pa smo kupili še 4 densitometre za 25 000 švedskih kron.

6. Sedanjo opremo knjigoveznice bomo dopolnili s strojem za

plastificiranje papirja „Bildhoefer“ za 120 000 švicarskih frankov, s strojem za stiskanje hrbtov knjig za 95 000 šilingov, z 2 avtomatoma za šivanje pol model „HEADOP“ za 613 000 šilingov in s strojem za rotacijsko perforiranje pol papirja, širine 70 cm za 38 500 DM.

Vsa ta oprema, ki je sorazmerno draga, bo veljala našo delovno organizacijo, obračunano po uradnem deviznem tečaju skupaj s stroški carinjenja, zavarovanja, montaže, prevoza, stroškov zagona in usposabljanja delovnih ljudi, skupaj okoli 28 850 000 dinarjev. Ta, sicer visoka investicijska naložba, ki bo znatno osvežila nekatere že iztrošene zmogljivosti strojev, bo zahtevala od delovne skupnosti redno odplačevanje ne majhnih letnih anuitet. To pa bo mogoče doseči le s povečano

produktivnostjo, ki je po mnenju naših tehničnih strokovnjakov ob predvidenem izkoriščanju porok za rentabilno in gospodarsko upravičeno investicijsko naložbo v letu 1975. Pogoj je seveda tudi, da bomo izvažali.

Dolžnost naše delovne skupnosti je napredovati in večati obseg proizvodnje ter dvigati produktivnost, seveda ob stalnem vlaganju v nove sodobne, avtomatizirane in produkcijsko visoko sposobne stroje in opremo. Gospodarno in dobro izkoriščanje teh novopridobljenih zmogljivosti je pogoj za izboljšanje sedanje poslovne uspešnosti. To pa je osnovni namen investicijskih naložb v letu 1975, ki jim bodo v naslednjih letih sledile še druge in še obsežnejše.

Ob koncu minulega leta je TOZD Ljubljanski dnevnik kupil dostavna avtomobila znamke Ford. Za forda smo se odločili zato, ker so izmed vseh dostavnih avtomobilov, ki jih je trenutno mogoče kupiti, najbolj kvalitetni. Res, da sta stala nekaj več, kot bi na primer domači, vendar pa je zato doba trajanja precej daljša, stroški vzdrževanja pa veliko manjši (vsaj, če se ne bo zgodilo kaj nepredvidenega). To ugotavljajo šoferji že zdaj na samem začetku. Eden izmed obeh fordov je prirejen za prevoz tovora in ljudi, drugi pa samo za tovor

NEDELJSKI NAJ BI POSTAL PRIJATELJ VSAKEGA DRUGEGA GOSPODINJSTVA

Izveček iz predloga delovnega dohodka TOZD Dnevnik za leto 1975, o katerem bomo razpravljali na zborih delavcev

Načelo dobrega gospodarja in skrb za razvoj organizacije sta izhodišči pri letošnjem načrtovanju in delu kolektiva Dnevnika. Naš cilj je doseči povprečno tiskano naklado Dnevnika 55 000 izvodov in Nedeljskega dnevnika 205 000 izvodov. Remitenda pri Dnevniku naj bi se zmanjšala od 5,3 na 5 odstotkov, pri Nedeljskem pa od 5,63 na 5 odstotkov. Dohodek od oglasov naj bi znašal 14 740 000 dinarjev, IBM pa 2 700 000 dinarjev.

Ko imamo pred očmi te cilje, se moramo zavedati, da so se v primerjavi z lanskim letom stroški precej povečali. Že v začetku leta so se, na primer, povečali tiskarski stroški za 23 odstotkov, predvidena je 30-odstotna podražitev rotopapirja, povečali pa se bodo tudi stroški za pošto, Tanjug, kilometrine, dnevnicke in drugo. V načrtu za leto predvidevamo skupno povišanje stroškov za 28 odstotkov.

Dohodki naj bi se letos povečali za 22 odstotkov, ostanek dohodka pa načrtujemo v višini 4 051 000 dinarjev. Masa osebnih dohodkov bo po načrtu za 38 odstotkov večja in bo usklajena z novim samoupravnim sporazumom v okviru panoge.

Tako kot lani bomo tudi letos poslovali z lastnimi poslovnimi sredstvi. Načrtujemo, da nam bo ostanek dohodka zadoščal za kritje potreb po povečanju obratnih sredstev, prav tako načrtujemo, da bomo pokrili vse naložbe in sklad skupne porabe. Pri stroških naj bi prihranili 2 milijona dinarjev.

NALOGE REDAKCIJE

Za doseg zastavljenih ciljev in uspešnega gospodarjenja v letošnjem letu, bomo morali uresničiti programe, ki so si jih zastavili posamezni oddelki in od katerih naj naštejemo vsaj bistvene sestavine.

VARČEVANJE

Varčevati bo treba na vseh področjih. Da bi lahko nadzorovali, kako v resnici varčujemo, so se člani kolegija dogovorili, da bodo enkrat mesečno primerjali načrtovane stroške z dejanskimi stroški v preteklem mesecu in po potrebi sproti ukrepali.

Ta ukrep je še kako na mestu, saj vsak odstotek zmanjšanja materialnih stroškov poveča dohodek, kar za 2 odstotka. Posebna pozornost bo potrebna pri odobravanju izdatkov in vseh drugih stroškov. Varčujemo lahko na mnogih področjih. Naj naštejemo samo nekatere: prirejanje obsega Dnevnika in Nedeljskega dnevnika v poletnih mesecih, zmanjševanje remitende, redno „reagiranje“ na zmanjšanje ali povečanje naklade, varčevanje s pisarniškim materialom, racionalizacija pri potovanjih itd.

Redakcija bo skrbela, da bosta Dnevnik in Nedeljski dnevnik pri uresničevanju svoje družbene naloge težila k izvornosti in boljši kvaliteti. Okrepila bo dopisniško mrežo in sodelovanje z drugimi novinarskimi hišami. Zaposlili naj bi 5 do 6 novih novinarjev in razširili redaktorsko delo. Več pozornosti bo treba posvetiti stikom z uredništvu občinskih in tovarniških glasil, štipendiranju, strokovnemu usposabljanju novinarjev, povezovanju z delom sosvetov pri podružnicah in rubrikah.

AKCIJA ZA DVIG NAKLADE

Prodajna služba že uresničuje akcijo za dvig naklade, katere težišče je bilo na osnovnih šolah. Z akcijo naj bi pridobili 3000 novih naročnikov Nedeljskega in 1000 naročnikov Dnevnika. Prodajna služba bo tudi storila vse potrebno, da se bo povečala prodaja ob izбору „slovenskega para 75“.

Posebna naloga prodajne službe je pripraviti akcijski program prodajnih akcij za drugo polovico leta. Pri tem bo sodelovala in usklajevala delo z BEP, ki se bo vključil s svojim programom za razširitev in povečanje števila malih oglasov v Dnevniku. S tem naj bi povečali število bralcev tudi na tistih območjih, ki jih Dnevnik slabše pokriva.

Ljubljana in področje, ki ga Dnevnik intenzivneje pokriva, bo deležno še posebne obdelave, ko bo rešeno kadrovsko vprašanje v centrali za Ljubljano. V vsej Sloveniji pa bo akcija za pospešeno razširitev prodaje Nedeljskega dnevnika. V povezavi z redakcijo, ki pripravlja ciklus reportaž na temo 30-letni razvoj slovenskih krajev, bo prodajna služba pripravila akcijo za pridobivanje novih naročnikov.

ljena lani, pa bo letos opravila naslednje naloge: Analizo tržišča, sodelovanja z Valom 202, akcijo Zeleni dnevnik, analitsko oceno delovnih mest, raziskavo naloge „Vloga in pomen dnevnega tiska v družbenopolitičnem informiranju Slovencev“ v sodelovanju z RTV Ljubljana, Delom in Večerom in drugo.

Cilj, h kateremu moramo težiti v vseh oddelkih, pa naj bo nagrajevanje delavcev po opravljenem delu in primerna spodbuda za še bolj učinkovito delo. Povsod, kjer je mogoče, moramo urediti nagrajevanje po učinku. Pri tem bo pre-

INVESTICIJE

Doslej odobrene in nedokončane investicije ter plan investicij:

– oprema v redakciji Dnevnika (odobreno)	6.000 din
– teleprinter (odobreno)	80.000 din
– klima naprave in preureditev ekspedita (odobreno)	800.000 din
– oprema prodajne službe (predvideno)	450.000 din
– zamenjava radiatorjev v IV. in V. nadstropju ter ostalih prostorih (planirano)	200.000 din
– oprema v BEP (planirano)	50.000 din
– lokali za podružnice Celje, Kranj in Jesenice (planirano)	1.200.000 din
– tekoče vzdrževanje prostorov (odobreno)	100.000 din
Skupaj	2.886.000 din

Letos bi torej potrebovali 2 886 000 din, če bi hoteli urediti vse, kar smo predvideli ter pokriti razliko za delno že plačane naložbe. Vsega ne bomo zmogli, zato se bo treba dogovoriti o prednosti naložb.

Biro ekonomske propagande bo težil k temu, da bo kljub povečanim cenam lastnega prostora fizični obseg oglasov na ravni povprečja lanskega leta. Poiskal bo tudi možnosti, da bi se Dnevnik oziroma Nedeljski s svojim oglasnim prostorom bolj uveljavil v drugih republikah. Zato naj bi letos poskusno obdelali nekaj večjih OZD.

ANALIZA TRŽIŠČA

Dostavni oddelek bo v prihodnje posvetil še več pozornosti odpravljanju napak pri odpremi in dostavi listov na prodajna mesta. Analitska služba, ki je bila ustanov-

cejšen korak naprej analitična ocena delovnih mest, ki jo pripravljamo, prav tako pa tudi novi samoupravni sporazum naše panoge, ki je za nas ugodnejši od dosedanjskega.

Dolgoročna usmeritev Ljubljanskega dnevnika pa je naslednja: razširiti Dnevnik in Nedeljski dnevnik, tako da bosta oba časopisa prodrla v vsako drugo gospodinjstvo v ljubljanski regiji. Na drugih področjih Slovenije naj bi Dnevnik naročilo 25 gospodinjstev od stotih. Nedeljski dnevnik pa naj bi postal prijatelj vsakega drugega gospodinjstva.

EKONOMSKA PROPAGANDA DANES IN JUTRI

Na mednarodnem simpoziju ekonomske propagande, ki je bil od 11. do 14. marca v Cavtatu pod naslovom „Mediji komuniciranja s tržiščem danes in jutri“, se je zbralo kar 437 udeležencev iz vse Jugoslavije. Spremljali so predavanja 9 domačih in 17 tujih predavateljev o propagandi, o možnostih razvoja propagande, o mednarodnem planiranju medijev v Evropi, o televizijski ekonomski propagandi, o novih medijih ekonomske propagande, o vplivu družbe na televizijo, o propagiranju v Evropi, o dilemah in dejstvih v propagiranju na televiziji, o komuniciranju s tržiščem, o relaciji časopisi – televizija, o propagandi v Keniji, Libanonu, Kuvajtu itd.

Ker je nemogoče govoriti o vseh predavanjih, naj povzamem s simpozija le nekaj bistvenih misli iz treh predavanj, ki so po svoji zanimivosti izstopala: iz predavanja profesorja Victorja Papaneka, avtorja znane knjige „Oblikovanje za realni svet“ – predavatelja na šoli Manchester Polytechnic v Manchesteru, iz predavanja Sergeja Pavlina, docenta na ljubljanski fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, ki si je pridobil mednarodno afirmacijo z eksperimentalno aplikacijo barve in elektronike na razstavi Arteonica na univerzi Campinas v San Paolu, in iz predavanja dr. Aleksandra Spasića, predsednika Zveze ekonomskih propagandistov Jugoslavije, direktorja Jugoslovanskega inštituta za novinarstvo v Beogradu.

Victor Papanek je imel predavanje o edugrafologiji – o mitih oblikovanja in oblikovanju mitov. S primeri je ilustriral, v kakšnih oblikah se oblikovanje pojavlja v življenjskem toku in v kakšnih oblikah naj bi se še. Dejal je, da so se pred 20 leti oblikovalci imeli predvsem za umetnike, sposobne premostiti jez med tehnologijo in marketingom s svojo skrbjo za formo, funkcijo, barvo, teksturo, harmonijo itd., da pa so po desetih letih razširili svojo vlogo na sistematsko pristopanje, v katerem kažejo večji interes za proizvodnjo, distribucijo, testiranje tržišča in prodaje, kar vse je odprlo vrata tišmskemu oblikovanju.

Inž. arh. Sergej Pavlin je načel temo o barvah prodaje. Poudaril je, kako važen činitelj v prodaji so barve, kako je treba paziti nanjihov izbor, kako lahko ambient vpliva na barvo in barva na ambient itd. ter pokazal na primerih iz arhitekture, kako lahko z ustreznim izborom barv vplivamo na prodajo, kar mnogi propagandisti nemalokrat pozabljajo ali pa tega niti ne vedo.

Ko je govoril o družbenem in ekonomskem pomenu ekonomske propagande v množičnih medijih Jugoslavije, je dr. Aleksandar Spasić podčrtal trojno funkcijo ekonomske propagande: ekonomska

propaganda kot informacija, edukativna funkcija propagande in propaganda kot zabava. Dejal je tudi, da je jugoslovanska propaganda ena najsvobodnejših propagand, kar je rezultat naše družbene usmeritve, in da mora dilema o funkciji propagande kot informacije v širšem smislu pri nas, odpasti, saj je bila le-ta jasno označena na 10. kongresu ZKJ.

Prihodnji simpozij bo v Jajcu na temo „Ekonomska propaganda v luči razvojnega programa Jugoslavije za obdobje od let 1976 do 1980“.

D. K.

DELEGACIJE SO PREPOZNO DOBIVALE GRADIVO

Na splošno bi lahko ocenili dosedanje delovanje delegatskega sistema za samoupravne interesne skupnosti v DO PRAVICA – DNEVNIK kot uspešno. Ljubljanski dnevnik je sklicatelj IV. konference delegacij za samoupravne interesne skupnosti zbora uporabnikov. Sem spada 10 OZD s področja tiskarske, založniške in časopisne dejavnosti. Doslej je bilo opravljeno že precejšnje delo v zvezi z obveščanjem delegatov o delu zborov samoupravnih interesnih skupnosti. Sklicane so bile že 4 konference. Na sejah delegacij so delegacije razpravljale o gradivu za posamezne skupnosti in sprejemale stališča na podlagi sestankov, ki so bili predhodno v TOZD.

Stališča delegacij bi se dalo na kratko povzeti v ugotovitev, da gradivo ni prihajalo pravočasno. Na podlagi sprejetega poslovnika in samoupravnega sporazuma o delovanju delegacij je bilo sprejeto stališče, da naj iniciativni odbor sproti pošilja gradivo za seje in naj bo to gradivo delegacijam pravočasno dostavljeno skupaj z zapisniki s posameznih sej. Edino tako bo lahko zagotovljena obveščenost širšega kolektiva, kar je tudi cilj delovanja delegatskega sistema.

Sprejeti so bili programi in financiranje SIS, delegacija pa je sproti pooblaščala svoje delegate za zavzemanje stališč k posameznim točkam dnevnega reda.

Dogovorjeno je bilo, da bodo delegacije seznanjale širši kolektiv s sklepi zborov SIS, da bo moč sprejemati stališča k posameznim vprašanjem in ukrepati.

V prihodnje pričakujemo pravočasno informiranost delegacij, ker bo le tako lahko zagotoviti obveščenost vseh delavcev v kolektivu in pravočasno seznanjenje s

problemi delovanja samoupravnih interesnih skupnosti.

K. P.

KONČANO JE ZBIRANJE PODATKOV

Delo pri analitskem ocenjevanju delovnih mest poteka po programu, ki si ga je zastavila strokovna služba Ljubljanskega dnevnika v sodelovanju z zunanjimi sodelavci. Končano je zbiranje podatkov za dokumentacijo o sistematiziranih delovnih mestih po oddelkih. Dobljeni podatki so osnova za nadaljnje sistematiziranje delovnih mest, ki jih bo opravila posebna komisija. Na osnovi dokumentacije o sistematiziranem delovnem mestu smo začrtali organizacijsko shemo služb in oddelkov TOZD Dnevnik ter evidentirali delovna mesta znotraj posameznih služb in oddelkov.

S tem smo dobili celotno sliko organizacije TOZD Dnevnik, na osnovi katere bomo z enotnimi kriteriji točkovali vsa delovna mesta. Ko bodo vsa delovna mesta ocenjena, bo vsak posameznik ocenjen po svojem delu, znanju, sposobnostih, odgovornosti, napori in pogojih dela.

Analitska ocena delovnih mest bo pokazala, koliko točk pripada posameznemu delavcu na določenem delovnem mestu.

OSEBNI DOHODKI V LUČI STATISTIKE

PODATKI O IZPLAČANIH OSEBNIH DOHODKIH V TISKARNI LP V FEBRUARJU 1975

Povprečni mesečni osebni dohodek 2.928,45

V ročni stavnici znaša povprečni osebni dohodek 2.697,10, v strojni stavnici 3.349,85, časopisni enoti 3.692,95, klišarni 2.927,55, knjigotiskarski strojnici 2.700,05, fotografiji 3.342,45, litografiji 2.833,95, knjigoveznici 2.110,35, mehanični delavnici 3.151,55 in v režijski grupi 3.363,35.

Najnižji izplačani osebni dohodek je bil 1.764,50, najvišji pa 8.750,05.

PODATKI O IZPLAČANIH OSEBNIH DOHODKIH V LJUBLJANSKEM DNEVNIKU V MESECU MARCU 1975

Povprečni mesečni osebni dohodek je bil 4.958,50 din

V redakciji znaša povprečni osebni dohodek 5.503,96, v BEP 6.032,89, IBM 5.615,43, pravnik ZP LP 5.909,25, v splošnem oddelku, računovodstvu in analitskem oddelku 4.127,43, v prodajnem oddelku 4.742,25, naročninskem oddelku 3.725,81, v ekspeditu 4.429,26, v adremi 4.103,83, v podružnicah 4.359,44, šoferji pa so prejeli 3.516,96 din povprečnega osebnega dohodka.

Najnižji izplačani osebni dohodek je bil 2.142,85 din (snžilka)

Najvišji izplačani osebni dohodek je bil 8.530,30 din (resorni urednik)

POTREBOVALI BI ŠE ENO MEDICINSKO SESTRO

V Ljubljanskem dnevniku je bilo lani več bolniških staležev kot leto poprej, v tiskarni Ljudske pravice pa manj

Naša obratna ambulanta zajema kurativno in preventivno dejavnost za štiri organizacije združenega dela, ki so po svoji dejavnosti in strukturi zaposlenih izredno raznovrstne. Tri od teh so v isti stavbi kot obratna ambulanta, trgovsko podjetje Centromerkur pa je drugje.

Ob tem nam je dr. Jožica Sotošek, zdravnica v obratni ambulanti, povedala:

„Število zaposlenih, ki obiskujejo našo ambulanto, je 1239; registriranih imamo 1142, od tega pa jih dela v tiskarni Ljudske pravice 484, v Centromerkurju 421, v Cankarjevi založbi 178 in v Ljubljanskem dnevniku 156.

V ambulanti smo imeli lani 6463 pregledov, od tega 2110 prvih in 3504 ponovnih pregledov. Največ je bilo akutnih vnetij dihal, na drugem mestu so poškodbe izven dela, sledijo gripozna in prebavna obolenja ter obolenja lokomotornega sistema, bolezni urinarnega sistema itd.“

Se pri tako obsežnem delu srečujete s kakšnimi težavami?

„Menim, da je to, da imamo v naši obratni ambulanti eno samo medicinsko sestro, največji problem, ki se vleče že več let. Nujno potrebujemo še srednjo medicinsko cestro, da bi lahko sedanja višja medicinska sestra opravljala delo, ki ga mora, za katero pa pod takšnimi pogoji nima dovolj časa,

saj mora opravljati tudi vse kurativno delo.

Ker delamo za štiri OZD, je potrebno tudi sodelovanje s štirimi samoupravnimi organi. Ob izostanku sestre (v primeru bolezni) nastajajo vedno enaki problemi nadomeščanja, delo ne poteka tako kot bi moralo, do pritožb s strani pacientov in vodstev delovnih organizacij pa nato ni daleč.

Tudi glede ordinacijskih prostorov se v minulem letu ni nič spremenilo, oprema je še vedno ista, dobili smo le novo omaro, za katero smo takoj ugotovili, da je premajhna. Potrebujemo nov sterilizator, ker starega uporabljamo skupaj z zobno ordinacijo. Ker dela zdaj zobna ordinacija vsak dan, je le-ta premajhen, pa tudi zaradi pogostih okvar je sterilizacija nezanesljiva.

Tiskarno Ljudske pravice smo že zaprosili za nov sterilizator, vendar mora o tem odločati še njihov glavni samoupravni organ.

V ambulanti seveda želimo, da bi letos rešili večino naših problemov, ker niso neuresničljivi.

Delo samo pa bi tako lahko potekalo nemoteno in v zadovoljstvo tako posameznika kot skupnosti.“

Kako pa je z bolniškimi staleži v Ljubljanskem dnevniku?

„V primerjavi z letom 1973 je bilo lani v TOZD Ljubljanski dnevnik več bolniških staležev. Omenila sem že, da je bilo lani decembra v tej TOZD zaposlenih 156 delavcev. Leta 1973 je Ljubljanski dnevnik zaradi bolniškega staleža izgubil 1528 delovnih dni, lani pa kar 2345. Obolelih, ki so zahtevali stalež, je bilo leta 1973 90, lani pa 75. To pomeni, da so bili bolniški staleži lani daljši. V poprečju je en stalež znašal 31,26 dni...“

Trije staleži so bili daljši od 200 dni, eden pa je trajal kar celo leto. V Dnevniku je bilo največ respiratornih obolenj (dihala), kamor sodijo angine, pljučnice, bronhitis, vnetje sinusov itd. Zaradi takih obolenj je bilo 15 zaposlenih na bolniškem staležu, skupno pa niso delali 176 delovnih dni.

Veliko je bilo tudi poškodb: 7 pri delu in 9 izven dela. Zaradi teh 16 poškodb je bilo izgubljenih 640 delovnih dni, kar je zelo veliko. Največ tovrstnih poškodb je bilo pri raznašalcih časnika... Poškodbe pri delu so zahtevale 485 delov-

nih dni, 155 delovnih dni pa izven dela. Še primer: en sam raznašalec, ki se je poškodoval pri delu, je bil na bolniški 248 dni...“

In kako je bilo lani v tiskarni Ljudske pravice?

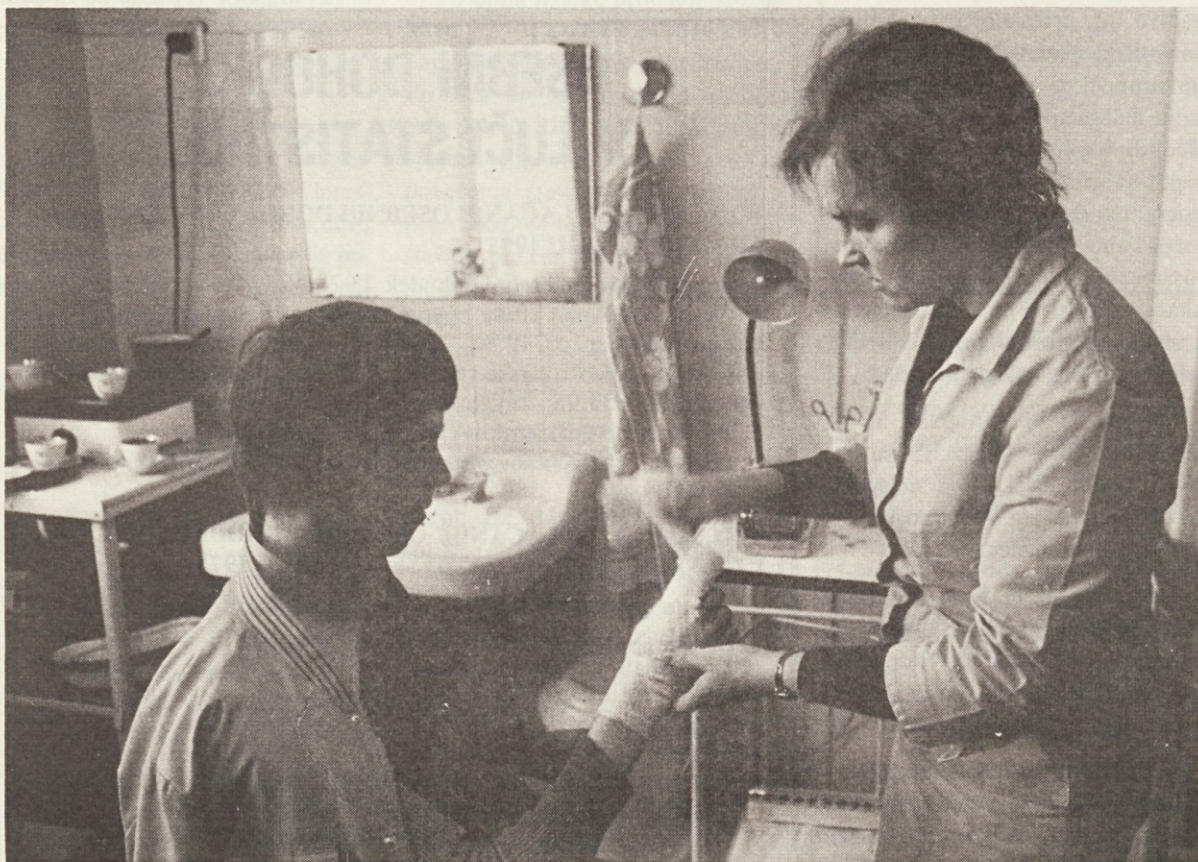
„Leta 1973 je bilo zaradi 603 obolelih in poškodovanih izgubljenih 7742 delovnih dni, lani pa je bilo 580 primerov obolenj in nezgod, zaradi katerih so bili delavci 7113 delovnih dni v bolniškem staležu. To pomeni, da je bilo bolniškega staleža lani v tiskarni precej manj kot pa leto poprej. Povprečna dolžina staleža je bila lani 12,26 dni (kar je precej manj kot pri Dnevniku...). V tiskarni je bilo največ poškodb – 1466 izgubljenih delovnih dni – in sicer 42 pri delu (neprevidnost pri delu, nesreče na poti na delovno mesto in z njega), izven dela pa 60. Poškodbe pri delu so zahtevale 739 delovnih dni, povprečna dolžina takšnega bolniškega staleža pa je znašala 17,59 dni. Zaradi poškodb izven dela je bilo izgubljenih 727 delovnih dni, povprečna dolžina staleža pa je bila 12,11 dni...“

Na drugem mestu so bile bolezni lokomotornega sistema (hrbtenica) in vezivnega tkiva (revmatizem, vneti sklepi...). Takšnih primerov je bilo 38, zaradi tega izgubljenih delovnih dni je bilo 879, povprečna dolžina staleža pa je bila 23,13 dni.

Tretja skupina obolenj, s katerimi se v tiskarni najpogosteje „srečujejo“, so prehladna obolenja dihalnih poti. Takšnih primerov je bilo 108, zaposleni pa so bili zaradi tega 775 dni v bolniškem staležu (leto poprej je bilo takšnih primerov 109, izgubljenih delovnih dni pa je bilo 819).

Pomembna „postavka“ pri bolniških staležih so tudi komplikacije med nosečnostjo. V tiskarni Ljudske pravice je bilo 16 žena v bolniškem staležu skupno 569 delovnih dni, povprečna dolžina enega bolniškega staleža pa je znašala 35,57 dni. Precej manj izgubljenih delovnih dni kot leto poprej pa so lani zahtevala prebavna obolenja. Leta 1973 smo zabeležili 55 primerov, zaradi katerih je bilo izgubljenih 737 delovnih dni, lani pa sicer 57 primerov, vendar so bili bolniki le 566 dni v staležu...“

J.Mally

V naši obratni ambulanti bi nujno potrebovali še eno medicinsko sestro, ker sedanja sestra le s težavo še zmora vse delo, ki ga je vedno več.

ODLOČILA JE TRADICIJA

Tudi Bobst Graphic nam je omogočil ogled svojih foto stavnih strojev

Po ogledu Linotypovih foto stavnih strojev v Frankfurtu in tiskarne v Aalenu nam je omogočilo ogled svojih foto stavnih strojev tudi konkurenčno podjetje Bobst Graphic, ki je tudi prihajalo v poštev za nakup strojev za naše podjetje. Tako smo v začetku meseca marca odpotovali na dvodnevni obisk v Švico, da bi si ogledali delovanje Bobstovih foto stavnih strojev v praksi in jih primerjali z Linotypovimi.

Odleteli smo do Zuericha, od tam pa se odpeljali v približno 70 kilometrov oddaljeno mesto Lenzburg. V bližini tega mesta je srednje velika tiskarna, ki je nabavila Bobstove foto stavne stroje. Dejavnost tiskarne je sicer precej vsestranska, tako izdelajo dnevno embalažne tiskovine na šestih štiri-barvnih ofsetnih strojih in tudi klasičnih strojev Heidelberg je bila dolga vrsta, vendar pa ne tiskajo časopisov.

Našemu poglavitnemu cilju torej ni bilo zadoščeno, saj je bila naša glavna želja spoznati, kako se obnesejo stroji za stavljenje časniškega stavka, kar bo vsaj v začetku pretežni del naše proizvodnje. Stroji obratujejo v tej tiskarni šele dobre tri mesece, zato si delavci še niso nabrali posebnih izkušenj in tudi glede okvar niso mogli nič povedati, saj so si stroje komaj dobro ogledali. Njihova proizvodnja je v bistvu še bolj poskusna, saj imajo poleg foto stavnih strojev še klasični monotype stroj in običajno ročno stavnico. Za sedaj stavijo na tem stroju le krajša besedila, ki jih nato tiskajo na ofsetnih strojih.

Kljub precejšnji zunanji podobnosti obeh sistemov, obstajajo v podrobnostih razlike, ki jih je vsekakor treba upoštevati. Tako na primer izdeluje Linotype elektronske, Bobst pa uporablja še vedno Facitove mehanske tipkalnice. Take so tudi sedanje IBM, ki nam povzročajo zaradi mehanskega načela delovanja stalna popravila, saj so pri časniškem stavku zelo obremenjene, zato se posamezni deli hitro obrabijo. Na poseben papir brezkončno odtipkano besedilo se nam je zdelo za korektorja precej neprimerno in težko čitljivo. Ker ni dokončne oblike stavka niti glede širine niti glede velikosti

črk in razmika, bi moral korektor poznati tudi vsa povelja, da bi lahko kontroliral, če bo stavek po fotografiranju ustrezal naročilu.

Vse Bobstove črke se nekoliko razlikujejo od črk, ki jih imamo na klasičnih stavnih strojih, zato bi v primeru potrebe težko mešali stavek obeh sistemov med seboj. Zatrjevali pa so nam, da je njihov računalnik zmogljivejši in da bo dobro deloval tudi brez klimatskih naprav, ki so potrebne za Linotype. O tem se praktično seveda nismo mogli prepričati, res pa je, da zavzema manjši prostor in tiše deluje, je pa tudi njegova zmogljivost nekaj manjša.

Opravljanje korektur na stroju se bistveno ne razlikuje. Pri Bobstovih strojih ima vsaka vrsta svojo številko, po kateri poiščemo korekturno vrsto in na novo odtipkamo napačno besedo. Iz obeh trakov izdela stroj nov trak, ki potem vodi foto napravo. V prihodnosti nameravajo zamenjati papirne trakove z magnetnimi, ki jih lahko večkrat uporabimo. Pri Linotypu pa opravljamo korekturo tako, da poiščemo napačno besedo na ekranu s premičnim svetlobnim kazalnikom in nato odtipkamo črko, del besede, celo besedo ali pa tudi daljše dele besedila, ki jih stroj

nato avtomatsko zamenja ali vstavi na ustrezno mesto.

Pri izučevanju kadrov bi imeli z Bobstovimi stroji nekaj prednosti, ker je njihove stroje nabavil tudi naš Šolski center, ki bo na njih izučeval kadre. Vendar je načelo delovanja pri obeh sistemih podobno in se bo dalo verjetno hitro priučiti na drug sistem, le povelja so različna in se jih bo treba za Linotype dodatno naučiti.

Ko smo končno dali na tehtnico vse dobre in slabe strani enega in drugega sistema, k temu pa dodali še ekonomske ugodnosti ene in druge strani, se je končno tehtnica nagnila na stran Linotypa. Upoštevati je namreč treba tudi to, da je izdelava stavnih strojev glavna dejavnost Linotypa in je zato manj verjetno, da bi podjetje prenehalo s to dejavnostjo. Če bi se namreč to zgodilo, bi nam povzročilo nove sitnosti in predelave ter seveda tudi stroške.

Zavedati pa se moramo, da težave bodo, pa naj nabavimo te ali one stroje. Oboji namreč zahtevajo dobre strokovnjake, ki bodo znali izkoristiti zmogljivosti strojev, ki niso majhne, in z njimi pravilno ravnati. Investicija je velika in vsaka okvara zaradi neznanja nas bo drago stala.

S. M.

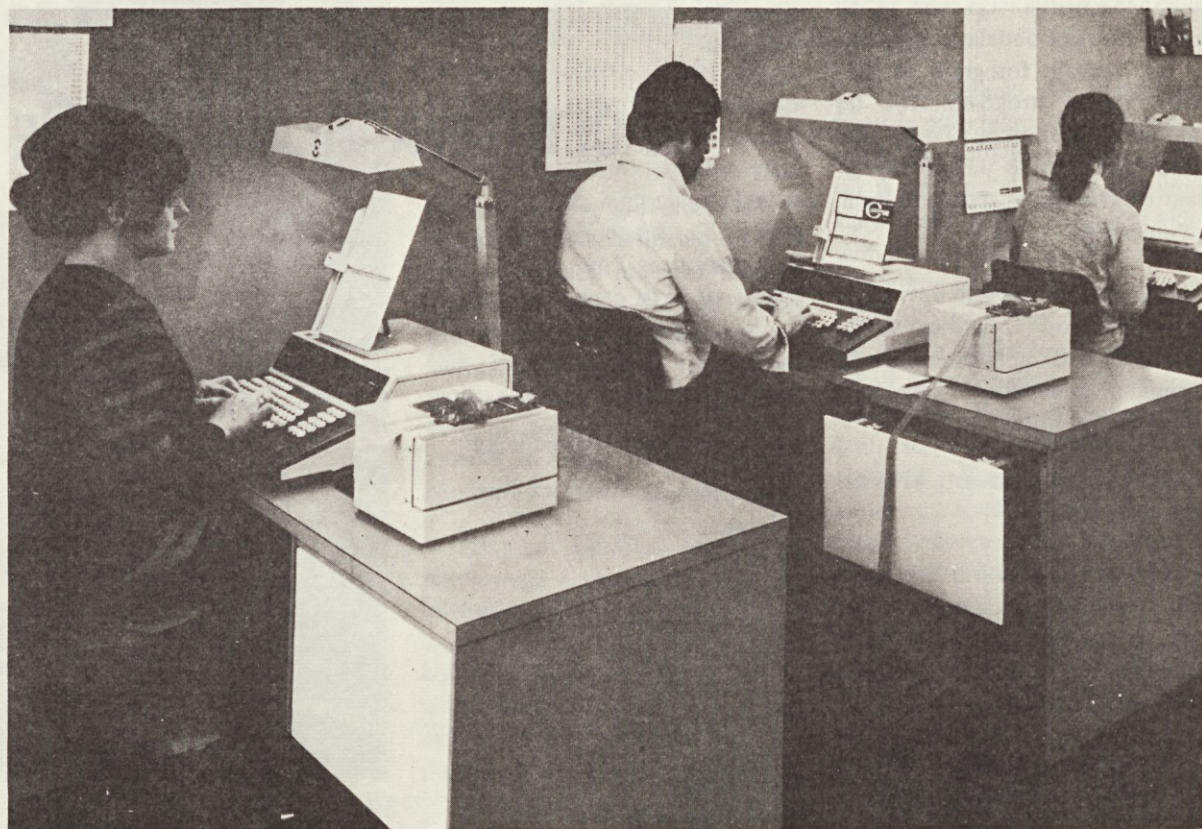
VEČ DRUŽBENO-POLITIČNEGA DELA

Osnovna organizacija Zveze sindikatov v TOZD Dnevnik bo v prihodnje posvetila več pozornosti družbenopolitičnemu delu. To je bil eden od glavnih sklepov letne konference sindikalne organizacije, ki je bila 13. marca.

Na konferenci so izvolili novo vodstvo sindikata. Za predsednika izvršnega odbora so izvolili Marjana Lekšeta, za podpredsednika Tineta Stiploška, poleg njiju pa še enajst članov izvršnega odbora in nov nadzorni odbor.

Izvršni odbor je imel že prvo sejo, na kateri so člani sprejeli predlog finančnega načrta sindikalne organizacije za letos in se dogovorili, kaj bodo v letošnjem letu naredili na področju družabnega življenja, rekreacije, izletov in oddiha.

Na prihodnji seji izvršnega odbora – ta bo sredi aprila – pa bodo delovni program sindikata dopolnili z nalogami na družbenopolitičnem področju. Te izhajajo iz dokumentov republiškega in zveznega kongresa Zveze sindikatov, ki dajejo osnovnim organizacijam sindikata veliko odgovornost pri uresničevanju ustave in stališč desetega kongresa ZKJ.

Elektronske tipkalnice za brezkončno stavljenje podjetja Linotype

»DNEVNIKOVC« NA SEJMU INTERGRAFIKA 1975

Pred dnevi so zaprli mednarodni sejem Intergrafika 75 v Zagrebu. Ta prireditelj nedvomno zavzema najvidnejše mesto med prireditvami jugoslovanske grafične dejavnosti. O tem priča veliko zanimanje naših grafičnih podjetij, založniških hiš, propagandnih birojev in posameznikov. Glavni razlog za tak interes je, da Jugoslovani skoraj nimamo podjetij, oziroma tovarn, ki bi izdelovale stroje in pripomočke za to vrsto industrije. Tako smo vezani zgolj na tuje proizvajalce, ki imajo že po tradiciji v tej panogi močno razvito tehniko in tehnologijo.

Tudi Ljubljanski dnevnik je organiziral obisk sejma Intergrafika 75. Ogledali smo si v dveh skupinah: prva skupina je odšla v Zagreb v četrtek, 20. marca, druga pa v petek, 21. marca. Seveda si je vsak izmed nas ogledoval bolj stroje in priprave, ki so bližje njegovemu delu in znanju.

Oblikovalke oglasov so se zanimale za nove tehnike in načine izdelovanja plakatov, prospektov in reklam; zanimali so jih katalogi raznih tipov pisav, zbirale so prospekte tovarn, ki te artikle izdelujejo. Z zastopniki tovarn so si izmenjale naslove; sedaj pa pričakujejo najzanimivejše in najugodnejše ponudbe za morebiten nakup prepotrebni modernih pripomočkov, s katerimi bi bilo njihovo delo kvalitetnejše in, kar je morda še važnejše, hitrejšo.

Druge je spet bolj zanimala reprofotografija. Presenečeni smo bili nad neverjetnim razvojem te vrste fotografije. Pri nas je po večini rastrska obdelava, montaža in tisk barvnih fotografij pa delo natančnih in strokovnih rok ter zamotanih postopkov. Tu pa smo lahko videli, da to delo že opravljajo elektronski aparati po ukazih računalnikov.

Pritegnili so nas tudi novi ofsetrotacijski stroji. Odlikujejo se po veliki hitrosti in priročnosti. Z majhnimi dimenzijami zavzamejo zelo malo prostora.

To je le nekaj novosti, ki so nas najbolj zanimalo.

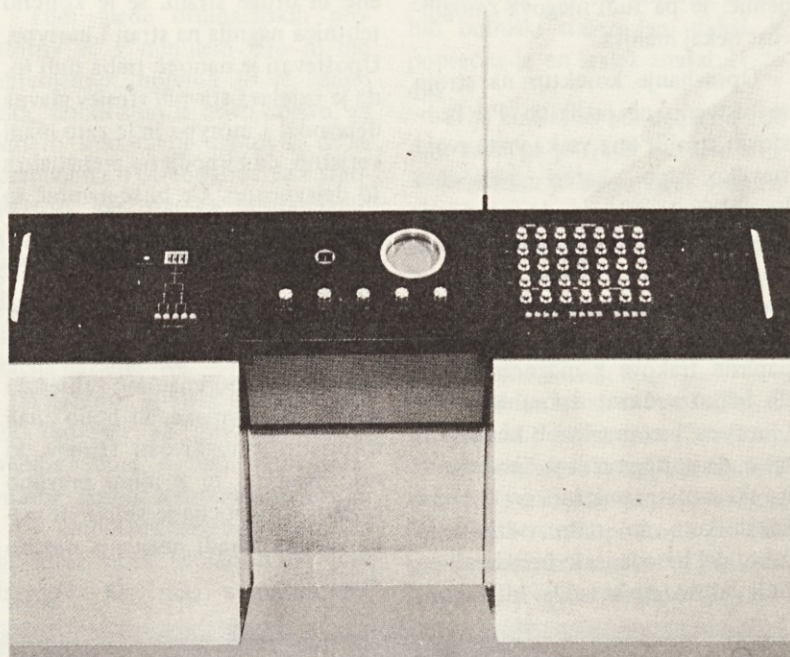
Navdušeni pa so bili tudi ljubitelji umetniške fotografije. Na račun pa so prišli tudi tisti, ki se zanimajo za novosti v sitotisku, umetniški grafiki, itd.

Koristnost in pomembnost tega sejma za jugoslovansko grafično industrijo in obrt dokazuje množica nalepk z napisom „prodano“,

ki so „krasile“ razstavljene artikle. Po teh napisih je sklepati, da je sejem Intergrafika 75 res velika priložnost za naša podjetja in tovarne, da si dopolnijo, oziroma modernizirajo tehniko in tehnologijo.

Tudi mi „Dnevnikovci“, ki smo si ogledali sejem, smo mnenja, da so take in podobne prireditve pri nas ne samo zaželjene, temveč nujne. Nam, ki je grafično udejstvovanje ne le življenjska odločitev (poklic), temveč tudi naš vsakdanji kruh, se nam zdi potrebno, da smo na področju grafične tehnike in tehnologije vedno na tekočem z najnovejšimi dognanji najrazvitejših, če že ne v praksi, pa vsaj teoretično.

P. D.

Magnascan 460, stroj za rastrsko obdelavo barvnih diapozitivov, ki je bil razstavljen v Zagrebu

LE ČETRRTINA MLADINCEV JE VČLANJENIH

Zelo smo bili presenečeni, ko smo po sedanjih evidenci, ki smo jo naredili v našem kolektivu na zahtevo OK ZMS, videli, kakšna nezainteresiranost in neaktivnost vladata med mladimi v kolektivu. Podatki o članstvu v ZMS so kata-

Stanje po posameznih oddelkih:

Ofset priprava
 Odprema
 Stavnica
 Knjigotisk
 IBM – časop. enota
 Uprava
 Knjigoveznica
 Ofset strojnica
 Klišarna
 Fotografija
 Strojna stavnica

strofalni. Od skupno 150 mladincev je včlanjenih le 37 mladincev.

Poglejmo primer stavnice: ko smo razdelili evidenčne liste, so jih odklonili rekoč, da ne vedo, za kaj gre. Na naslednji sestanek AMD

nihče od 7 mladincev
 nihče od 5 mladincev
 nihče od 16 mladincev
 1 od 10 mladincev
 2 od 22 mladincev
 1 od 7 mladincev
 10 od 44 mladincev
 12 od 27 mladincev
 2 od 2 mladincev
 4 od 4 mladincev
 5 od 5 mladincev

Prišli v tiskarno v marcu

Metka Manfreda, za knjigoveško delavko, Marjan Humar, za vodjo operativnega plana, Nevenka Navinšek, za slovničnega korektorja, Sonja Mlinarič, za knjigoveško delavko, Enisa Dedukič, za knjigoveško delavko, Fanika Krivic, za stavca na IBM stroju, Majda Ivanov, za knjigoveško delavko, Janez Učakar, za ofsetstrojnika.

Odšli iz tiskarne v marcu

Jože Hudarin, samovoljno, Vladimir Muc, samovoljno, Branka Vovk, sporazum, Branka Dobovšek, sporazum, Herman Brezic, sporazum, Vitko Horvat, sporazum, Marjan Vinkovič (odšel 28. 2. 1975)

Izključitev iz grafične šole

Štipendist Gorazd Makarovič – letnik I. (ročni stavec) je bil po sklepu učiteljskega zbora ŠCTP, z dne 7. marca 1975 izključen iz grafične šole zaradi disciplinskih prekrškov in je tako prenehal biti štipendist naše tiskarne.

LJUBLJANSKI DNEVNIK

V marcu sta se na novo zaposlila šofer – distributor Ivan Križaj in knjigovodja – revizor Albina Slabanja. Iz delovne organizacije pa so odšli šofer Janko Šeme, Ksenija Šurk, tajnica BEP, in referentka v naročinskem oddelku Vida Perdih.

smo zato povabili mladince iz stavnice, da bi jim zadevo razložili, toda sestanka se je udeležil le en stavec. Zelo malo zanimanja pa je še v odpremi, ofset pripravi, časopisni enoti in upravi. Vse kaže, da vsi samo čakajo, da poteče delovni čas in da odidejo domov. Ne razumemo, kako delajo nekateri mladinci v samoupravnih organih, če so še v svoji lastni organizaciji AMD neaktivni in skrajno nezainteresirani.

Zato še enkrat pozivamo mladince in mladinke, naj postanejo aktivnejši in naj sodelujejo z aktivom mladih delavcev. Z večjo aktivnostjo bi namreč lahko organizirali razna predavanja, izlete, športna srečanja in še marsikaj drugega.

REKREACIJA ZAŽIVELA

Trenutno so najbolj aktivni košarkarji in kegljači

Po dolgih letih zimskega spanja je končno zaživela organizirana rekreacija tudi v Dnevniku. Medtem ko smo lani za šport in rekreacijo porabili le 4000 dinarjev, smo za letos namenili 20.000 dinarjev. Naš predlog je izvršni odbor osnovne sindikalne organizacije Ljubljanski dnevnik tudi potrdil.

Kakšni so naši načrti? Organizirali bomo prvenstvo Dnevnika v kegljanju, namiznem tenisu, šahu, tenisu in smučanju, rezervirali kegljišče, dvorano za namizni tenis, teniško igrišče in plavalni bazen za rekreacijo naših delavcev in sodelovali na vseh tekmovanjih, ki bodo organizirana za temeljne organizacije združenega dela. Poleg tega imamo v programu tudi vrsto prijateljskih tekem. Odigrali smo že dve in sicer v košarki in kegljanju z Ljudsko pravico.

V marcu smo se udeležili TRIM kegljanja za temeljne organizacije združenega dela, ki ga je organizirala samoupravna interesna telesnokulturna skupnost Ljubljana Center. Naši kegljači so kegljali presenetljivo dobro, kljub temu pa zasedli 26. mesto med 33 vrstami.

Dnevnik je podrl 2101 kegelj. Prvo mesto na tem tekmovanju je zasedlo Komunalno podjetje z 2575 podrtimi keglji. Ljudska pravica se je uvrstila na odlično 8. mesto (2339). Za moštvo Dnevnika so kegljali: Drobež, Pogačnik, Glavič, Šuster, Mazovec in Alič, za tiskarno Ljudske pravice pa: Babarovič, Vidrih, Trampuš, Škedelj, Višnjež in Ziherl.

Najboljši Dnevnikov posameznik je bil Drobež (360), ki se je med 189 kegljači uvrstil na 116. mesto, najboljši kegljač Tiskarne pa Babarovič (444), ki je zasedel 12. mesto.

V sredini marca je SITKS Ljubljana Center organiziral tudi TRIM tekmovanje v namiznem tenisu. Dnevnik je prijavil dve moštvi,

Košarkarji Dnevnika so uspešno startali v TRIM ligi. Na sliki: center Janez Čuček se uspešno kosa s centrom Maximarketa Isakovičem. Foto: N. Bizilj.

tako da bi bilo v tekmovanje vključenih čimveč igralcev.

V predtekmovanju neizkušeni moštvi nista igrali najbolje. Dnevnik je v postavi Gabrijelčič, Glavič, Bizilj in Alič dosegel samo eno zmago (proti Zavarovalnici Sava) in zasedel četrto mesto. Drugo moštvo, za katerega so nastopali Lekše, Pogačnik in Capuder, pa je bilo štirikrat poraženo in se uvrstilo na 5. mesto. V finalu smo nekoliko spremenili postave. Za Dnevnik, ki se je boril za uvrstitev od 16. do 20. mesta, so igrali Lekše, Capuder in Alič, za novinarje pa Cuk, Matelič in Perić. Dnevnik je v svoji skupini premočno osvojil prvo mesto in v končni uvrstitvi zasedel 16. mesto med 25. moštvi. Novinarji so zasedli 23. mesto.

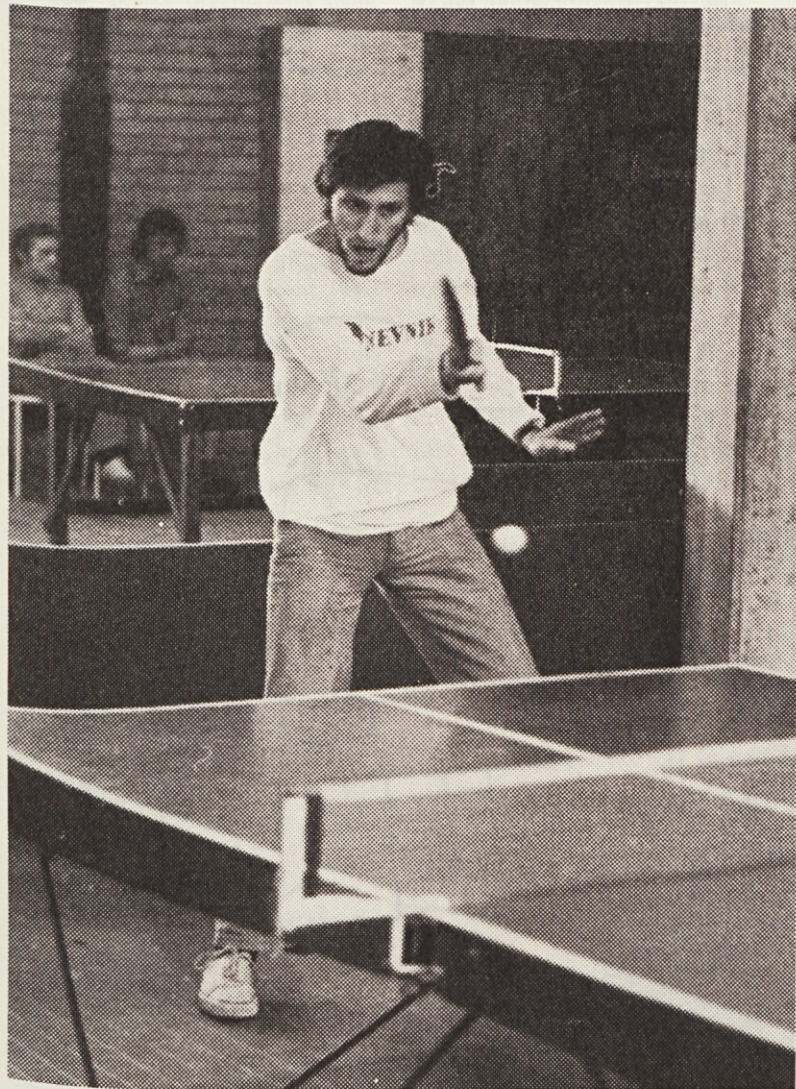
Tiskarna Ljudske pravice se tekmovanja v namiznem tenisu ni udeležila. Trenutno Dnevnikovi košarkarji tekmujejo tudi v TRIM košarkarski ligi. V 1. kolu so premagali moštvo Maximarketa s 24 : 16. V drugem srečanju se bodo pomerili z moštvom Agrotehnik.

Tiskarna Ljudske pravice sodeluje v drugi skupini in je med prvi-

mi letošnjega tekmovanja. Tudi to TRIM tekmovanje bo potekalo po starih propozicijah, igrali bomo 2 krat 15 minut. Tudi tokrat se je prijavilo rekordno število nastopajočih, tako da ekipo LP čaka devet dvobojev.

V ponedeljek, 17. marca, smo imeli že prvo tekmo s Komunalnim podjetjem Ljubljana. Naš nasprotnik je prvič sodeloval v tem tekmovanju, tako da kljub številni ekipi tempa niso zdržali in jih je najbolj izdala kondicija. Tekma se je končala 40 : 18 za nas. Naša ekipa je vso tekmo visoko vodila, in ni bilo nikoli nevarno, da bi nas nasprotnik dohitel. Pokazali smo res lepo igro, saj smo prednjačili v vseh elementih. Imeli smo odličnega zunanega strelca Makovca in dobrega krilnega igralca Bavčarja. V hitrih protinapadih sta se odlično ujela Žargi in Makovec.

Zaradi odhoda iz LP je prenehal igrati za našo ekipo Jože Hudarin. Vsi igralci se mu zahvaljujemo za odlično opravljen posel playmakerja naše ekipe.

Samo Gabrijelčič je v namiznem tenisu nastopal za moštvo Dnevnika. To je bil njegov zadnji nastop, saj konec meseca odhaja na sluzenje vojaškega roka v Karlovac. Foto: N. Bizilj.

BRALCEM ČLANOM DELOVNEGA KOLEKTIVA

Vsa pisma – po možnosti napisana na stroj – so nam vedno dobrodošla. Čim krajša bodo, toliko več možnosti bo, da jih bomo objavili. Prednost bodo seveda imela tista pisma članov našega delovnega kolektiva, ki zadevajo neposredne probleme pri njihovem delu, predloge za razne izboljšave in seveda tudi pritožbe, ki jih na drug način doslej ni bilo možno uveljaviti. Vsa pisma morajo biti seveda podpisana s polnim naslovom, ker bodo drugače končala v košu. Vso pošto ali predloge o tem, kaj želite, da bi bilo objavljeno v našem internem glasilu „Črno na belem“, dostavite odgovornemu uredniku v sobo št. 67 v četrtem nadstropju (kjer je uredništvo Ljubljanskega dnevnika).

Uredništvo

ČRNO na BELEM

Izdaja delavski svet časopisno tiskarskega podjetja Pravica-Dnevnik – Ureja uredniški odbor: Saša Jarc (odgovorni urednik), Marija Mežek, Srečko Mrak, Boris Ogrizek, Dušan Sivec, Leopold Šega, Majda Tičar in Rafko Trušnovec. – Izhaja vsak drugi ponedeljek v mesecu, razen julija in avgusta – Natisnila tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani

Na specializiranem sejmu „Intergrafika 75“ v Zagrebu je naša tiskarna sodelovala kot gost Jugokomerca s tiskom na dvobarvnem ofset stroju koenig – bauer. Za dobro kvaliteto tiska je žel naš mladi strojnik Darko Bajželj vse priznanje in pohvalo.

Da pa ni bila pohvale deležna tudi tiskarna, so poskrbeli tovariši iz ofset priprave, ki so v Zagreb poslali takšne plošče za tisk, da zaradi premaknjene montaže niso bile uporabne.

Odgovornega za blamažo kot ponavadi seveda nismo našli.

ČRNO na BELEM V LJUDSKI PRAVICI

Montaža dvigal je vendarle končana. Kabine so oblečene v tapisom, lepo razsvetljene, toda . . . mnogi zatrjujejo, da bodo še naprej hodili peš, če bodo dvigala tudi vozila tako počasi, kot so jih počasi popravljali.

Strokovnjaki kranjske šole za organizacijo dela naj bi pomagali v tiskarni uvesti sodobno poslovanje. Sedaj pa se je pojavilo vprašanje, kje dobiti strokovnjake, ki bi dosegli, da bi vsi člani kolektiva, ne samo nekateri, začeli razmišljati o večji delovni disciplini, varčevanju z materialom, znižanju izmeta in večji produktivnosti. Strokovnjaki iz Kranja ne vedo svetovati. Kaj ko bi poklicali na pomoč popolnejši sistem nagrajevanja in resnično samoupravno zavest vseh delavcev?

STRUPENJAK

– ČE BI V KAKŠNEM AMERIŠKEM NEBOTIČNIKU, KI IMA 50 ALI CELO 80 NADSTROPIJ, TAKO POČASI OBNAVLJALI DVIGALA KOT JIH V NAŠI NOVI ZGRADBI, BI BIL NEBOTIČNIK ŽE PREJ ZREL ZA RUŠENJE, PREDEN BI SPELJALA DVIGALA